

MEMORIEI POETULUI IUBIT GRIGORE VIERU – NEUITAT ÎNTRU VECIE

Biblioteca Publică *Tîrgu-Mureș* din Chișinău, ca de altfel toate filialele Bibliotecii Municipale *B.P. Hasdeu*, a organizat o largă suită de manifestări în cadrul unor săptămîni și luni de comemorare a unui an de la trecerea în eternitate și a 75 de ani de la nașterea celui mai iubit dintre poeți – Grigore Vieru, manifestări care nu vor conține nici după trecerea datelor calendaristice, dar vor continua tot anul, și apoi toți anii, căci el este și va fi o permanență a sufletelor noastre.

După lansarea expozițiilor de carte *Grigore Vieru – un miracol al neamului* și *Grigore Vieru – cel mai iubit poet al copiilor*, precum și desfășurarea mai multor ore de lectură, programul *In memoriam* a culminat prin serbarea cu genericul inspirat dintr-un vers vierean *M-a strigat cineva?*, organizată în parteneriat cu Societatea Română de Radiodifuziune, Studioul Regional de Radio *Tîrgu-Mureș* și Fundația Culturală *Cezara Codruța Marica* din aceeași localitate.

În debutul manifestării Claudia Șatravca, directoarea instituției-gază, a subliniat rolul tîrgumureșenilor la fondarea Bibliotecii Publice *Tîrgu-Mureș* din Chișinău în 1996 și pînă în prezent, consolidat prin relații strînse de colaborare și activități de interes reciproc, menționînd că de data aceasta *Sufletul lui Grigore Vieru* a adunat personalități notorii de pe o parte și alta a Prutului, între care academicienii Mihai Cimpoi și Nicolae Dabija, iar din partea oaspeților pe Valentin Marica, poet, istoric literar, director al Centrului de Studii Literare *Grigore Vieru*; Nicolae Băciuț, director al Direcției de Cultură, Culte și Patrimoniul Cultural Național Mureș, redactor-șef al revistei *Vatra Veche*, vicepreședinte al Despărțămîntului Mureș al *ASTRA*; Dimitrie Poptămaș, istoric literar, președintele Fundației Culturale *Vasile Netea*, inițiatorul Bibliotecii *Tîrgu-Mureș* din Chișinău; Monica Avram, directoarea Bibliotecii Județene Mureș; Ilie Șandru, profesor, scriitor din Toplița; profesoarele Codruța Băciuț și Emilia Dobrean Marica, asistați de

un public numeros din rîndul cititorilor, în special elevi și profesori de la Liceul Teoretic *Ion Creangă* și studenți de la Colegiul Tehnologic.

Cu această ocazie a fost lansată cartea *Alb de Duminică*, o culegere constînd din evocări ale scriitorilor din *Tîrgu-Mureș* – documentar literar îngrijit de Valentin Marica, care avea să constate: „Am pus grîul în formă de cruce pe copertă, pentru că întreaga lui operă este o rugăciune, poetul parcă a scris în stare de rugăciune în fața icoanei, îndemnînd: trecătorule, așează-ți fruntea obosită pe roua sufletului meu. Am venit aici în casa lui părintească pentru că știm că Grigore Vieru ne împrăvărează, am venit ca la o *Fîntînă a Blanduziei*, acest simbol care înseamnă reîntinerirea speranței este și ceea ce vrea să transmită cartea noastră. Poetul a străbătut spațiul limbii române în cruciș și curmeziș. Cred că viața, opera, rotundul Grigore Vieru pot să înflorească orice ram, pentru că el este marea credință. Poetul a gîndit, a crezut, a iubit pînă la capăt și are unde să se întoarcă. A trăit o viață între pămînt și cer, acolo se va întîlni cu Ion Aldea Teodorovici și Doina, cu Eminescu, care i-au fost dragi și cu încă mulți, mulți alți fii credincioși ai neamului”. D. Poptămaș și-a exprimat bucuria că anume în spațiul generos al cărții s-a cristalizat reduta spiritului care ne unește și ne înfrățește. „Vorbînd despre Grigore Vieru și Mihai Eminescu, putem spune că *Luceafărul poeziei noastre* a văzut tot întregul prin descălecat în momente de răstriașe cînd românii erau despărțiți, același lucru l-a simțit și urmașul său demn – contemporanul nostru Grigore Vieru, pentru că situația nu este mai fericită. Pe Grigore Vieru l-am cunoscut la *Tîrgu-Mureș*, dar și la *Tîrgu-Mureș* din Chișinău, petrecînd împreună clipe de neuitat, el era unificatorul, pentru că mereu avea în inimă ideea de unitate a neamului. *Non omnia moriar*, astfel că Grigore Vieru nu va muri niciodată. Memoria lui rămîne veșnică, mereu și mereu ne va aduna întru amintire de neuitat”. În același context, Nicolae Băciuț avea să remarce: „Grigore Vieru ne-a adunat mereu ca un

magnet ca să ne cunoaștem și să ne recunoaștem. El ne-a înțeles cum foarte puțini ne-au înțeles. Puțini au cuprins Transilvania așa cum a cuprins-o Grigore Vieru. Păstrez în memorie ca pe daruri dumnezeiești întâlnirile cu poetul. Toți mureșenii s-au împărtășit din întâlnirile cu Grigore Vieru. Grație lui V. Marica am adus o fărîmă din *Marea Carte Grigore Vieru*. Vă îndemn să-i citiți opera, pentru că este cartea noastră de învățătură. El nu a fost un simplu scriitor, el este un simbol. Nu pot vorbi despre moartea lui Grigore Vieru, doar despre eternitatea lui. Încercăm să ținem flacăra aprinsă pentru cuvîntul care l-a slujit. Grigore Vieru credea atît de mult în unire, spera cu disperare să se împlinească istoria. Ne-am văzut ultima oară la 1 decembrie 2008 la Alba Iulia, nădăjduiesc să vină toată Basarabia la Alba Iulia și va reînvia Grigore Vieru din propria moarte”. În răspuns oaspeților țîrgumureșeni, academicianul Mihai Cimpoi, președintele Uniunii Scriitorilor din Moldova, a spus următoarele: „Ceea ce fac colegii din Țîrgu-Mureș este o dovadă în plus că Grigore Vieru este un poet al spațiului întreg românesc. Această manifestare face parte dintr-un evantai întreg, dovadă de prețuire deosebită postumă a poetului național, la care se adaugă și calitatea de educator național, multe generații au fost modelate după cărțile lui, începînd cu *Albinuța* pentru micuți. Iată că în preajma satului lui de baștină a căzut sîrma gimpată de pe malul Prutului”. Cu regret, dar și cu mîndrie, topolițanul Ilie Șandru a adăugat: „Am venit la Chișinău ca să-l simțim pe Grigore Vieru, era mai bine să-l fi avut în viață. Toplița și-a făcut un nume de onoare, acordîndu-i poetului titlul de cetățean de onoare la jubileul de 60 de ani”. La rîndu-i, academicianul Nicolae Dabija a menționat: „Puternică este nu țara care are mai multe tancuri, dar cea care are mai multe biblioteci. Mulțumim că-l iubiți așa de mult pe Grigore Vieru. Ceea ce ne-a ținut împreună a fost limba română. Grigore Vieru a fost primul nostru ambasador în România. N. Băciuț, V. Marica, D. Poptămaș etc. sînt și ai noștri. Grigore Vieru a fost și ca un vrednic conducător de oști care ne-a adunat împreună, el este cel mai iubit, măcar acum să-i spunem. Prin cuvînt Grigore Vieru a realizat unirea. *Casa văduvă și tristă* e însăși Basarabia”. Monica Avram, directoarea Bibliotecii Județene Mureș, a mărturisit că este delegată să transmită toate gîndurile de bine din partea tuturor colegilor, înțelegînd amploarea parteneriatului prin aceste acțiuni vibrante de suflet, simțîndu-se onorată că face parte din marea familie unită a oamenilor de

cultură, apreciind vizita ca pe cel mai frumos și puternic emoțional botez de serviciu, grație recentei numiri în postul menționat mai sus. Domnia sa și-a exprimat speranța în continuarea și diversificarea formelor de colaborare. Cu multă emoție și sensibilitate, profesoarele Codruța Băciuț și Emila Dobrean Marica au vorbit despre primul contact cu poezia lui Grigore Vieru, întâlnirile cu poetul, activitățile școlare și extrașcolare dedicate creației lui, în special despre Centrul de Studii Literare *Grigore Vieru*, creat recent, menit să aprofundeze cunoașterea operei vierene în spațiul transilvănean. Poetul Iulian Filip a adresat un sincer apel către toți cei prezenți și neprezenți: să nu uităm că poetul și-a realizat cel mai trainic monument – opera. S-o citim și s-o recitim.

Amintind despre cartea lansată, cu inspiratul titlu *Alb de Duminică*, vom mai adăuga între altele că aceasta cuprinde în calitate de autori, pe lîngă oaspeții țîrgumureșeni prezenți la manifestare, și pe scriitorii și profesorii Mariana Cristescu, Lazăr Ladariu, redactor-șef al cotidianului *Cuvînt liber*, președintele Despărțămîntului Central Județean Mureș ASTRA, Lolita Dobroiu Chirileu, Mioara Kozac, Melinte Șerban, Petre Curticăpean, Mihai Suciuc, fiind însoțită și de un CD, în care se conține emisiunea realizată de Studioul Regional de Radio Țîrgu-Mureș în ziua morții poetului, la 18 ianuarie 2009.

În continuarea programului comemativ, oaspeții au făcut prezentarea ultimelor apariții editoriale ale scriitorilor din Țîrgu-Mureș și donații pentru completarea fondului de carte al bibliotecii din Chișinău, în special colecția cu autografe. Pe parcurs au fost înmîinate Diplome de Excelență *Radio Țîrgu-Mureș 50 de ani* unor personalități culturale din capitala Moldovei. Unor elevi de la Liceul Teoretic *Ion Creangă*, învingători la concursul de creație proprie dedicată lui Grigore Vieru, le-au fost acordate premii din partea Fundației Culturale *Cezara*. Pe aceeași linie de orizont, Nicolae Băciuț a anunțat că la Centrul de Studii Literare *Grigore Vieru* va fi declanșat un concurs de creație la care au fost invitați să participe doritori de pe ambele maluri ale Prutului.

La încheierea acestui remarcabil eveniment, L. Culev, șefa Direcției Municipale de Cultură Chișinău, a mulțumit tuturor participanților, în special oaspeților, pentru generozitate și căldură, pentru tot ceea ce s-a făcut și se face pentru Grigore Vieru, concluzionînd: sîntem noi cu El și El este cu noi.